

Salsa!.doc

4

JAARGANG 8 | DEC 2012
DRIEMAANDELIJKE UITGAVE

NIEUWSBRIEF VAN DE VRIENDEN VAN HET LEUVENS STADSARCHIEF

Terugkijkend op 2012, met de blik op 2013 gericht

Met deze aflevering heeft u de laatste aflevering van 2012 van *Salsa!.doc*, de nieuwsbrief van de Vrienden van het Leuvense Stadsarchief in handen. Zij is volledig gewijd aan Itinera Nova, het digitaliserings- en ontsluitingsproject waarmee het Leuvense stadsarchief de unieke reeks Leuvense schepenakten valoriseert en ontsluit. Het project is nog te weinig bekend, maar vordert langzaam maar zeker. Veel werk gebeurt 'in het verborgene'. Wat in de loop van de voorbije jaren in dit verband is gerealiseerd, verdient echter aandacht en waardering.

Zoals bekend, werd de archiefruimte van het stadsarchief in het voorjaar van 2012 geteisterd door een schimmelinfectie ten gevolge van een defect in het klimaat-beheersysteem. Quarantaine en desinfectering, verhuis van het hele archief en sluiting van de leeszaal waren het gevolg. Een en ander bracht grote zorgen voor het archief-personeel en ongemak voor de archiefgebruikers met zich mee. Gelukkig konden de geëvacueerde archieven – en de gebruikers ervan – een gastvrij onderdak vinden in het nabijgelegen Rijksarchief. Ook was de 'ballingschap' van relatief korte duur. Eind september konden archiefmedewerkers en vrijwilligers met de terugplaatsing van de verhuisde archieven (12 km strekkende kilometer!) beginnen. Op 22 november kwam dan het laatste archiefstuk terug naar de Tweebronnen. Het werd er door schepen Denise Vandevooort in het vernieuwd depot teruggeplaatst. Vanaf begin 2013 zal de leeszaal van het stadsarchief terug op de gebruikelijke openingsuren toegankelijk zijn.

Op de drempel van het nieuwe jaar wil ik iedereen uitnodigen om, zoals de Romeinse god Janus, zowel terug te kijken op 2012 als te kijken naar wat 2013 brengen zal. Archiefdiensten en archivariissen werken vandaag, met stukken van gisteren voor wie morgen het archief nodig heeft. Vrienden van archiefdiensten willen deze toekomst-gerichte ingesteldheid graag ondersteunen. Wij blijven niet staren naar het verleden, maar willen ondersteunen wat nu al ontkiemt.

Wat volgend jaar betreft, ben ik blij nu al een en ander aan te kunnen aankondigen, zodat we er samen kunnen naar uitkijken. Net vóór de zomer publiceert Salsa! een algemene Leuvense stadsgeschiedenis die als werktitel '52 vensters op Leuven' meekreeg. In het najaar van 2013 verschijnt Salsa!-Cahier 10, een monografie (van de hand van historicus Fran Herpelinck), gewijd aan de Leuvense wielerlegende Poeske Scherens. Wij houden u op de hoogte en zijn er van overtuigd dat iedere Leuenaar deze boeken in huis zal willen halen, en ook zal lezen. Verder staan ook nog enkele lezingen en een muzikaal evenement op het programma.

Mag ik ten slotte een warme oproep doen om uw Salsa!-lidmaatschapsbijdrage voor 2013 meteen te betalen. Meer informatie hierover staat op de laatste bladzijde van deze nieuwsbrief. Wij rekenen op u en wij hebben uw steun nodig. Zo kunnen wij ook in 2013 'Samen Actief voor het Leuvense Stadsarchief' zijn.

GUSTAAF JANSSENS
Voorzitter Salsa! vzw

I N H O U D

Terugkijkend op 2012	1
150 jaar geleden	2
Antwoord aan een koeienschietster	4
Reactie van een Itinera Nova-vrijwilliger	6
Activiteiten van Salsa! vzw	8

150 jaar geleden: twist over de eigendomsrechten op de Leuvense schepenbankregisters

Ook al heeft het twee wereldoorlogen zonder enige schade doorstaan, toch heeft het archief van de Leuvense schepenbank ook bewogen tijden meegemaakt. Het is namelijk anderhalve eeuw geleden zelfs het voorwerp geweest van eigendomsbetwisting tussen de Leuvense en de nationale overheid. Een deel van de schepenbankregisters heeft ook een tijdlang Leuven moeten verlaten. Maar het kordate optreden van het Leuvense schepencollege in 1865 heeft ervoor gezorgd dat deze fenomenale historische bron weer integraal en definitief in het eigen stadsarchief bewaard wordt.

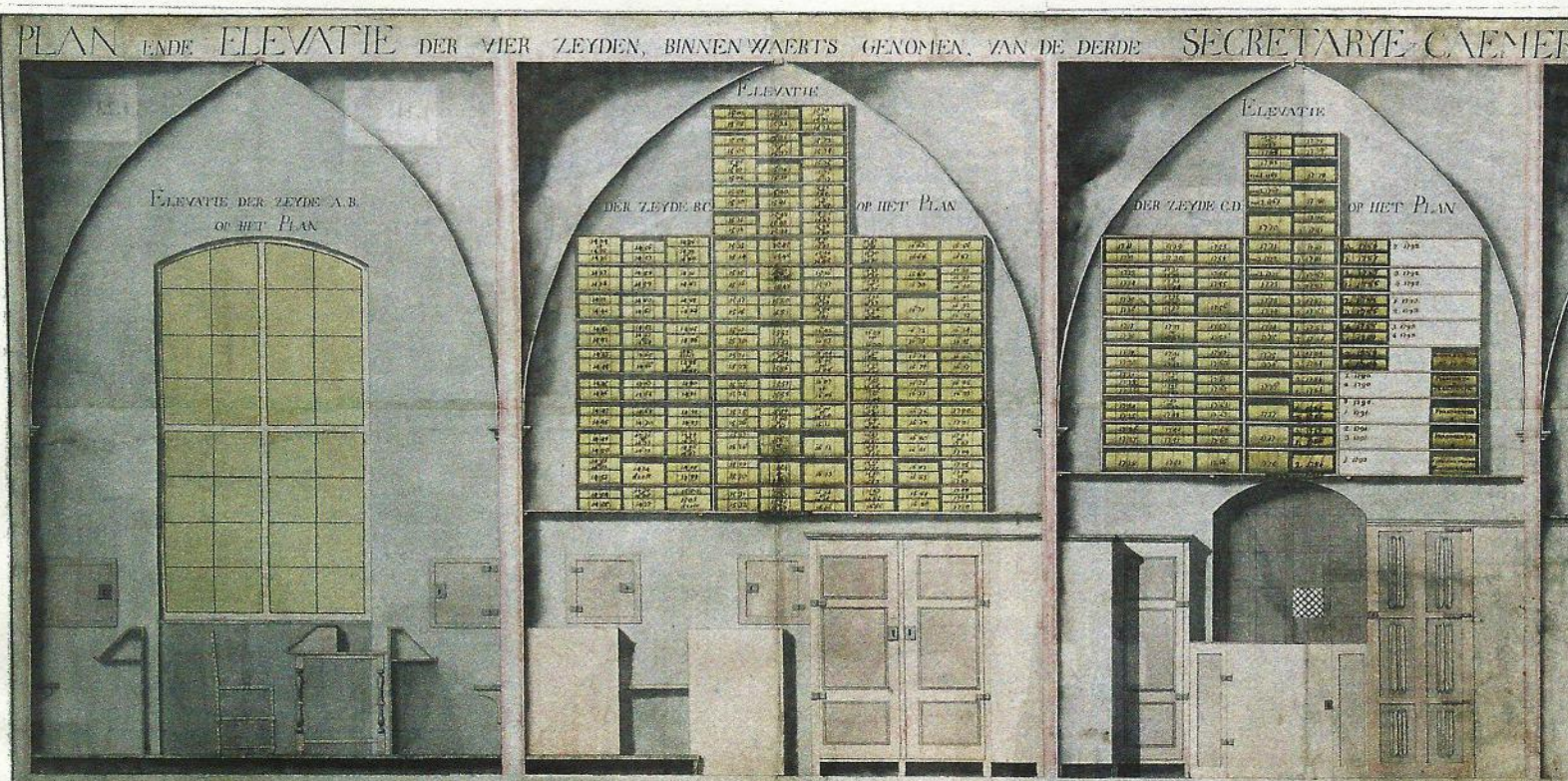
Weinig steden en gemeenten in België en zelfs in Europa hebben zo'n volledige reeks schepenbankarchief als Leuven. Vooral de registers van de vrijwillige rechtspraak bestrijken een onafgebroken periode van 1362 tot 1795. In deze jaarlijkse registers vindt men de neerslag van allerlei rechtshandelingen die vandaag tot het takenpakket van een notaris behoren, maar die door een college van zeven schepenen werden uitgeoefend.

De derde schrijfkamer in het Leuvense stadhuis.

Partijen verschenen doorgaans voor de schepenbank om onderlinge afspraken formeel en rechtsgeldig te laten vastleggen. De meeste akten hebben dan ook betrekking op de verkoop of verpachting van goederen, op betalingsbeloften, ontvoogdingsverklaringen en boedelbeschrijvingen. Daarnaast bevatten de registers van de vrijwillige rechtspraak ook een groot aantal zogenaamde geïsoleerde akten. Daarin komen allerlei minder gangbare overeenkomsten aan bod zoals bijvoorbeeld een opdracht voor het maken

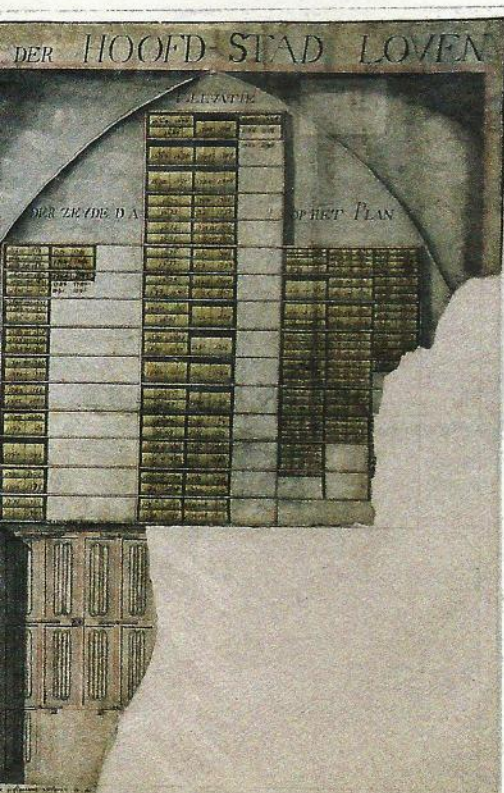
van een schilderij of voor de bouw van een stenen huis of de beslechting van een omkopingsschandaal.

Omdat er al snel intensief beroep gedaan werd op de Leuvense schepenbank (ook vanuit dorpen in de wijde omgeving van de stad), organiseerde ze haar zittingen in drie parallelle kamers. De akten van de schepenbank werden verleden (i.e. genoteerd in een register en in kopie aan de partijen meegegeven) in de drie *clerken-cameren* of schrijfkamers, die zich in de inkomhal van het Leuvense stadhuis

bevonden. Hier werden de registers ook bewaard en geraadpleegd, die elke schrijfkamer per jaar opmaakte. Via een in het stadsarchief bewaard gebleven plan uit de 18de eeuw weten we exact hoe het interieur van de derde schrijfkamer er uitgezien heeft.

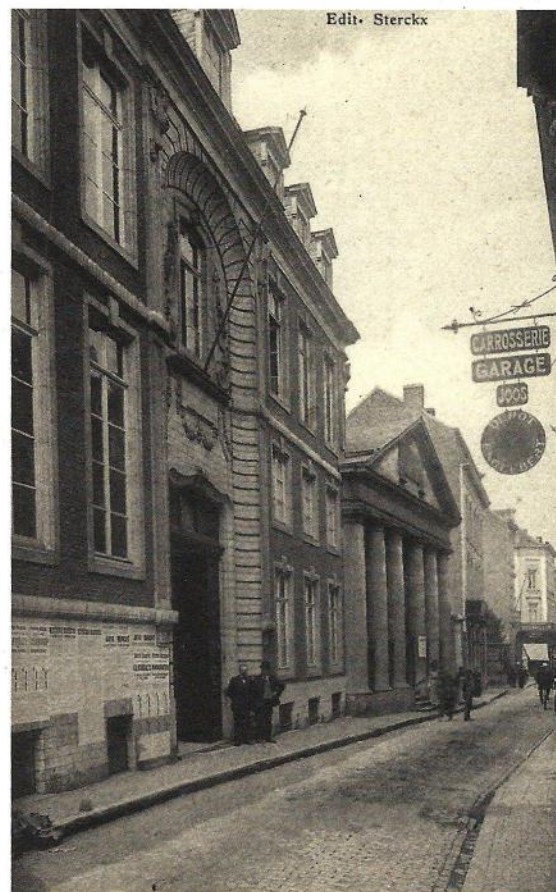
Toen de Franse Revolutie *tabula rasa* maakte met alle instellingen uit het ancien régime, hield ook de Leuvense schepenbank op te bestaan. Maar uiteraard ging het gewone leven van de Leuvenaars ook als vrije *citoyens* wel verder en moest men dus beroep kunnen blijven doen op de afgesloten contracten en aangegane verbintenissen. Vanaf 1798 werd de *administration municipale* van Leuven dan ook bij herhaling aangemaand om de schepenregisters, als onderdeel van het juridisch archief, over te brengen naar de griffie van de rechtbank van het departement van de Dijle in Brussel. Dat gebeurde gedeeltelijk en ook zeer geleidelijk. Men liet een notaris in de klerkenkamers een inventaris van de registers opstellen en droeg met mondjesmaat en beginnend bij de recentste jaartallen registers over. Een gedeelte werd ook ondergebracht bij de griffie van de rechtbank van eerste aanleg in Leuven zelf, die gevestigd was in de oude Artesfaculteit en het Sint-Ivocollege in de Leopold Vanderkelenstraat. In de briefwisseling tussen stedelijke administratie en griffie wordt duidelijk dat men twee kisten had waarmee het transport gebeurde en dat ook gewacht werd tot die leeg terugbezorgd waren, alvorens een volgende lading registers over te brengen.

In 1841 werden de schepenbankregisters die in de Franse Tijd naar Brussel waren getransporteerd eveneens naar de griffie van de Rechtbank van Eerste Aanleg in Leuven gebracht. Maar ook de jonge Belgische staat had zijn oog laten vallen op deze uitzonderlijke historische bron. Het ministerie van Binnenlandse Zaken liet via een koninklijk arrest van 15 juni 1863 verordenen dat de schepenbankregisters moesten overgedragen worden aan het Algemeen Rijksarchief te Brussel. Het was kennelijk de voorzitter van de Leuvense rechtbank van eerste aanleg, meester Prosper Poulet (wellicht een oom van de latere, gelijknamige politicus en premier), die de stad op deze maatregel wees en het schepencollege aanmoedigde om tegenactie te ondernemen. Geadviseerd door voorzitter Poulet, advocaat Guillaume Debruyne en de sinds 1853 in dienst zijnde stadsarchivaris Eduard Van Even, startte het stadsbestuur een intensieve correspondentie met de minister van Binnenlandse Zaken, de leperse liberaal Alphonse Vandenpeereboom (1812–1884), om uit te leggen dat het zich als de enige en rechtmatige eigenaar beschouwd van het archief van de Leuvense schepenbank en ook vast van plan was om het in de stad zelf te blijven bewaren. Ook inhoudelijke argumenten werden aangevoerd, zoals het feit dat de registers heel wat genealogische informatie bevatten en ook geraadpleegd werden voor de vaststelling van oude renten en eertijds ingestelde servitudes. Kortom er hoefde geen twijfel te bestaan over *le haut intérêt qu'a la ville à conserver dans son sein cette précieuse collection de documents originaux de son historie*.

Na twee jaar argumenteren over en weer toonde de regering zich in 1865 bereid om een schikking te treffen. De stad mocht de schepenbankregisters bewaren, maar moest in ruil wel de archieven van de tolkamer, van de oude universiteit en van de oude collegiale Sint-Pieterskerk overdragen aan het Rijksarchief. Eerst werd van regeringszijde nog geprobeerd om in de bepaling op te nemen dat de rijksoverheid eigenaar zou zijn van het schepenbankarchief en enkel toestond dat het door de stad bewaard werd. Maar het schepencollege liet aan de minister van Binnenlandse Zaken weten enkel met de voorgestelde deal in te stemmen als de Belgische staat het stadsbestuur als volle eigenaar van de schepenbankregisters zou erkennen.

Een beetje overmoedig probeerde het stadbestuur ook nog een som van 325 BEF

Het gerechtsgebouw in de Leopold Vanderkelenstraat.

terug te vorderen van de regering, die het in 1863 had gespendeerd voor de aankoop van een gedeelte van het archief van de collegiale Sint-Pieterskerk. Maar zo inschikkelijk wilde de minister niet zijn. Wijselijk stelde de burgemeester in de gemeenteraad van 22 mei 1865 dan maar voor om niet aan te dringen en geen kosten aan te rekenen. Het oorspronkelijke voorstel van een loutere ruil van archieven werd bij ministerieel besluit van 9 maart 1865 goedgekeurd. In een brief van 26 mei 1865 drong het Leuvense college van burgemeester en schepenen aan op een snelle afhandeling van de zaak. Algemeen Rijksarchivaris Louis-Prosper Gachard (1800–1885) droeg op 28 juni 1865 de elders bewaarde schepenbankregisters dan ook weer over aan de stad. Ook de ruilarchieven van tolkamer, van de oude universiteit en van de collegiale Sint-Pieterskerk werden prompt naar Brussel gestuurd.

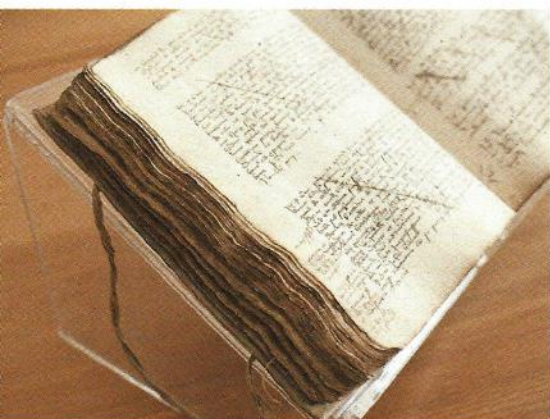
Hierdoor verwierf de stad één van de meest omvangrijke archieven van haar vroegere organisatie, dat – zoals Van Even het zo mooi uitdrukte in één van zijn rapporten – *contiennent l'histoire intieme de la société louvaniste pendant les quatres siècles qui précéderent le nôtre. On y retrouve, en quelques sorte, chaque citoyen au foyer domestique*.

Antwoord aan een koeienschieter

Sinds midden november 2012 heeft de website van de Hagelandse Geschied- en Heemkundige Kring Oost-Brabant (www.oostbrabant.org) een rubriek 'Itinera Nova'. Daarin biedt zij een forum aan de heer Eduard Van Ermen om zijn persoonlijke kritiek te geven op het gelijknamige ontwikkelingsgerichte project dat sinds 2009 in het stadsarchief van Leuven wordt uitgevoerd. De campagne die de heer Van Ermen in november tegen Itinera Nova is opgestart, wordt ook via blogberichten en interviews in de regionale dagbladers gevoerd. Helaas zie ik mij als projectverantwoordelijke voor Itinera Nova verplicht om ook via deze weg nog eens te reageren op de inhoudsloze commentaar en de malafide verdachtmakingen, die de heer Van Ermen als buitenstaander toch over dit project en alle betrokkenen meent te moeten verspreiden.

itinera
nova

Itinera Nova is een ontwikkelingsgericht project waarvoor naast eigen financiële middelen van de stad Leuven en co-sponsoring van CERA vanaf 2009 ook drie opeenvolgende projectsubsidies van de Vlaamse Gemeenschap succesvol werden aangevraagd door het stadsarchief. Dat gebeurde bij het Agentschap Kunsten en Erfgoed en in het kader van het subsidie-reglement voor cultureel-erfgoedprojecten met het oog op de zorg voor en de ontsluiting van het cultureel erfgoed. Op basis van deze drie aanvragen ondersteunde de Vlaamse Gemeenschap het project in 2009 met een bedrag van € 70.000, in 2010 met € 90.000 en in 2012 met € 76.620. CERA voorzag ons bij de opstart van het project van een eenmalige sponsoring van € 50.000.

In tegenstelling tot wat de heer Van Ermen in zijn blogberichten, kranteninterviews en de tekst op de bovengenoemde website hardnekkig blijft beweren, behoort

het absoluut niet tot de doelstellingen van het Itinera Nova-project om de Leuvense schepenbankregisters integraal te ontsluiten via de aanmaak en publicatie van indices. Zowel in de projectaanvragen, in de projecteigen communicatie (website en nieuwsbrief) als ook in alle publieke presentatiemomenten wordt sinds 2009 heel duidelijk en telkens opnieuw vermeld wat de primaire doelstelling van Itinera Nova is. Met de Leuvense schepenbankregisters als testcasus worden nieuwe wegen verkend om zeer omvangrijke handgeschreven historische archiefbronnen met inzet van toekomstgerichte digitaliseringsmethodieken online beschikbaar te stellen en voor een zo breed mogelijke groep van belangstellenden te ontsluiten. Dat dit niet meer via beperkte indices gebeurt, is juist het nieuwe in de wegen naar digitale ontsluiting die we met dit project verkennen. De belangrijkste ontwikkelingsgerichte doelstellingen van Itinera Nova situeren zich dan ook op de volgende drie vlakken:

1. een *best practice* en een leidraad ontwikkelen voor bulkdigitalisering van geschreven bronnen
2. een volledig nieuw digitaal concept ontwikkelen en uittesten voor de inhoudelijke ontsluiting van dergelijke bronnen
3. een uitgewerkte voorbeeldcasus zijn met betrekking tot het werken met een archiefgemeenschap van vrijwilligers

We hadden dit ontwikkelingsgerichte project ook met om het even welke andere handgeschreven bron uit het Leuvense stadsarchief kunnen uitvoeren, maar er waren goede redenen om voor het zeer omvangrijke, integraal bewaarde maar nog nooit ontsloten corpus van de Leuvense schepenregisters te kiezen. Enerzijds omdat deze historische bron inhoudelijk het lokale Leuvense belang ver overstijgt (zie ook eerste bijdrage van deze nieuwsbrief). Anderzijds speelde bij deze keuze ook het gegeven mee dat het stadsbestuur naar aanleiding van dit project het engagement is aangegaan om alle 1129 registers van de drie Leuvense schepenkamers (naar schatting zo'n 900.000 folio's) op een termijn van 10 jaar te laten omzetten in hoogwaardige digitale scans, die voor iedereen online beschikbaar gesteld worden.

Hoofdpunt van kritiek van Eduard van Ermen is de manier waarop de bron op dit ogenblik ontsloten wordt. Het maken van volledige transcripties zou veel te veel tijd in beslag nemen en daarenboven niet relevant zijn. Een ontsluiting op basis van indices zou volgens hem veel sneller en efficiënter zijn. Graag willen we onze keuze voor integrale transcripties dus nog eens toelichten.

Bij deze keuze hebben twee fundamentele afwegingen een cruciale rol gespeeld. In de eerste plaats is het onze doelstelling om de schepenbankregisters te ontsluiten voor een zo groot mogelijk publiek

van geïnteresseerden en niet enkel voor genealogen, heemkundigen en historici.

Een ontsluiting via indices op twee of vier woordcategorieën is dan ook, gezien de huidige technische mogelijkheden, een absoluut zwaktebod. De potentiële gebruikersgroep wordt aanzienlijk verbreed door het aanbieden van integrale transcripties. Binnen de wetenschappelijke wereld is bijvoorbeeld historisch taalkundig corpusonderzoek veel meer gebaat bij integrale transcripties (liefst met markering van de opgeloste afkortingen). Maar ook geïnteresseerden zonder een wetenschappelijke achtergrond blijken erg geïnteresseerd te kunnen zijn of geraken in de zeer rijk geschakeerde afspiegeling van hetgeen zich in het leven van alledag in Leuven en omstreken afgespeeld heeft gedurende die vele eeuwen die door de schepenbankakten overspannen worden. Voor hen is de toegang tot en kennismaking met deze bron echter enkel mogelijk via integraal raadpleegbare transcripties in machineletter. Wie in de bestaande transcripties – momenteel toch al meer dan 7000 – begint te grasduinen of gericht op zoek gaat naar om het even welk trefwoord, kan mogelijk geïntrigeerd raken door de verrassende vondsten en de online leesbare teksten die dat

oplevert. Hij/zij wil vervolgens misschien ook wel het lezen van andere, handgeschreven teksten onder de knie krijgen om zelf mee te helpen transcriberen.

Ten tweede: om de registers te indexeren, moet je ook een hele ploeg van medewerkers inschakelen die niet alleen de akten kunnen lezen, maar ook de inhoud meteen begrijpen. In de intensieve voorbereidingsfase van het project hebben we uitvoerig getest hoeveel tijd het kost om een schepenbankakte integraal te lezen, daarbij te monitoren welke woorden tot de geïndexeerde categorieën behoren, ze te markeren en hun transcriptie in te tikken. Deze tijdsduur bleek niet wezenlijk korter dan de tijd die een vrijwilliger na enige oefening nodig heeft om de handgeschreven tekst van de akte zonder specifieke aandacht voor de inhoudelijke betekenis te lezen en meteen integraal in te tikken. Daarbij is zelfs meegerekend dat bij het integraal transcriberen alle afkortingen wel meteen zouden opgelost worden, maar tegelijk via ronde haken ook als afkorting in de transcriptie worden aangeduid. Uiteraard is bij de vergelijking van beide procedures gewerkt met mensen die al voldoende paleografische kennis hadden om het handschrift enigszins vlot te kunnen lezen. De snelheid waarmee

onze vrijwilligers inmiddels integrale transcripties online aanmaken – na een projectinterne opleiding paleografie en via constante feedback op hun gemaakte transcripties – wordt nog enigszins vergroot door het instrumentarium dat ze daar inmiddels voor gebruiken. Ook de transcriptietool waarmee de vrijwilliger thuis achter de eigen PC digitale akten op het scherm leest en in html-tekstbestanden omzet, is immers uiterst gebruiksvriendelijk. De ruim 25 vrijwilligers die zich hiervoor engageren, hebben dan ook zelf mee feedback gegeven tijdens de ontwikkeling van deze tool.

Deze toelichting is een sterk verkorte versie van het recht op antwoord dat werd bezorgd aan de Hagelandse Geschied- en Oudheidkundige Kring Oost-Brabant met het verzoek om het eveneens te publiceren in de rubriek 'Itinera Nova' op hun website. Wie geïnteresseerd is in de volledige versie van het Recht op antwoord, kan ze opvragen via marika.ceunen@leuven.be. Wie interesse heeft om zich als vrijwilliger mee te engageren voor het verder ontsluiten van de Leuvense schepenbank, mag uiteraard ook altijd contact opnemen via hetzelfde mailadres.

MARIKA CEUNEN

Reactie van een Itinera Nova-vrijwilliger

Midden november was er eventjes commotie in de regionale pers naar aanleiding van een eenmancampagne om het project Itinera Nova van het stadarchief in een slecht daglicht te stellen. Op 22 november maakte het stadsbestuur, bij monde van schepen Denise Vandevoort, gebruik van de reeds geplande persconferentie over de voltooide terugverhuizing van het archief naar Tweebronnen om een en ander te weerleggen. Ook Jules Audiens, een van de vrijwilligers die zich reeds enkele jaren intensief inzet voor Itinera Nova, nam bij die gelegenheid het woord. We geven zijn reactie hier graag integraal weer.

Vandaag zijn we hier in de eerste plaats bijeen naar aanleiding van het heuglijke nieuws dat de archiefstukken van het stadarchief, die zich als gevolg van de schimmelexplosie in het voorjaar tijdelijk in het rijksarchief bevonden, weer op hun vertrouwde plaats staan. Een tweede en onvoorziene reden om hier de pers te woord te staan is minder heuglijk: de even onverwachte als ondoordachte aanval van prof. em. Eduard van Ermen op het Itinera Nova-project via meerdere bijdragen op zijn web blog, die vervolgens ook tot artikels in 'Het Laatste Nieuws' en 'Het Nieuwsblad' leidden. Daarop wil ik graag even reageren.

Toen ik het 25 bladzijden tellende document op de webpagina van de Hagelandse Geschied- en Heemkundige Kring – waarvan Van Ermen hoofdredacteur is – las, was ik verbolgen. Dit is pure laster,

heeft niets te maken met de constructieve dialoog waarvoor hij het wil slijten en ruikt eerder naar een afrekening. In zijn kritiek smijt hij alles op een hoop 'België is nu eenmaal het land van de surrealisten' is zijn commentaar op de inhuldiging van het beeld 'Akira' die getooid is in een kleed van paperclips. Deze clips zijn echter afkomstig uit geschoonde archiefdossiers, een karwei waar een achttal vrijwilligers al jaren hun maandagnamiddag voor opofferen. De plaatsing van het kunstwerk in december 2010 in de leeszaal van het stadsarchief, was dan ook voornamelijk een eerbetoon aan al de archiefvrijwilligers, mede in het kader van het feit dat 2011 tot jaar van de vrijwilliger uitgeroepen was. In tegenstelling tot Van Ermen weet het stadarchief wel hoe het ons, vrijwilligers met respect moet bejegenen.

Van Ermens commentaar op het Itinera Nova-project staat bol van de contradicties en hij heeft het over afgesloten afritten, muilezelpaden, doodlopende stegen, dwaalsporen, ... Ook zijn *nickname*, Joris de Rattenvanger, doet op zijn zachts gezegd mijn wenkbrauwen fronsen. De professor heb ik wel eens gezien toen hij gastspreker was bij de presentatie van het boek 'De tuin van de rector' van Mark Michiels en ik weet dat hij tekstcoördinator was van het boek 'Van Petermannen en Koeienschieters', maar persoonlijk ken ik hem verder niet. Ik vind het wel heel erg dat hij ons, vrijwilligers ervan beticht dat we ons laten misleiden om mee te werken aan een prestigieus, peperduur en verkwistend project. Zoiets VERDIENEN wij helemaal niet. Wij vrijwilligers houden van de stad Leuven en vragen daarom niet wat Leuven kan doen voor ons, maar wat

wij voor Leuven kunnen doen. Het momentum van zijn kritiek is wel overwogen gekozen: juist wanneer het project geëvalueerd dient te worden. De vraag is of hij er ook bij stilgestaan heeft dat zijn beschadigingsoperatie er wel eens voor zou kunnen zorgen dat er straks helemaal niets meer gebeurt met de schepenbankregisters. Volgens de mediëvisten van de KU Leuven – die in een mededeling benadrukten dat E. Van Ermen enkel in eigen naam spreekt en zich van zijn kritiek op Itinera Nova hebben gedistantieerd –, is dit project net baanbrekend en zou het als voorbeeld moeten dienen voor andere stedelijke overheden. Wij – de vrijwilligers

van Itinera Nova – herhalen daarom onze vraag aan het stadsbestuur en andere instanties om het project en ons verder te blijven steunen. Wij vrezen namelijk dat er vrijwilligers zouden kunnen afhaken, indien er geen projectmedewerker meer is die hun transcripties verbetert. Zoiets zou misschien juist in de destructieve kaarten van professor Van Ermen kunnen spelen. Ik wil afronden met de woorden van wijlen Alfons Meulemans, een gedreven onderzoeker van de Leuvense geschiedenis. Hij noemde zichzelf 'de nederige metselaarsknecht die de bouwstenen aanbracht voor de metser'. Wij, archiefvrijwilligers, zijn metserdienders die de stenen aanreiken

aan toekomstige onderzoekers van de Leuvense geschiedenis, van de taal van de archiefstukken, van de schepenbank als instelling, ...

Laat ons hopen – misschien is het dromen, maar waarom niet – dat ons werk en de investering die de stad nu doet ooit kan bijdragen tot een project zoals in het STAM te Gent of zoals nu Historium in Brugge en zo nog kan bijdrage aan het toerisme in Leuven.

JULES AUDIENS
vrijwilliger Itinera Nova

Vrijwilligerswerk in het stadsarchief

Sinds 2008 wordt het archiefpersoneel bijgestaan door vrijwilligers. Een eerste groep vrijwilligers komt elke maandagnamiddag samen om dossiers te schonen. Zo hebben zij in de loop der jaren al alle dossiers van het modern archief (1830–1976) geschoond en zijn zij op dit ogenblik bezig om het hedendaags archief (vanaf 1977) metaal- en plastiekvrij te maken.

Ook het project Itinera Nova steunt in hoofdzaak op vrijwilligers. Zo zijn er een drietal vrijwilligers bezig met het inscannen van de schepenbankregisters. Dit gebeurt in het stadsarchief met een professionele boekscanner en onder begeleiding van een projectmedewerker van Itinera Nova. De meeste Itinera Novavrijwilligers – op dit moment ongeveer 30 mensen – vullen een deel van hun vrije tijd in met het transcriberen van de Dietse

akten uit de ingescande registers. Deze inbreng kan plaats- en tijdsafhankelijk gebeuren, op voorwaarde dat je over een internetverbinding beschikt. Een cursus paleografie kan u al op weg helpen, maar onze projectmedewerkers staan altijd klaar om te helpen.

Bent u geboeid door de geschiedenis van Leuven en kan u zich enkele uren per week vrijmaken? Is computerwerk absoluut uw ding en inventariseert u graag? Bent u geïnteresseerd in originele documenten, bouwplannen, oude kranten en postkaarten? Dan is vrijwilligerswerk in het stadsarchief wellicht ook iets voor u. U kan zich altijd aansluiten bij de maandagvrijwilligers of de Itinera Novavrijwilligers, maar ook nieuwe projecten kunnen bij voldoende interesse opgestart worden. Ten eerste kan u zich bezighou-

den met de zorg voor de zeer uitgebreide foto- en postkaartencollecties van het stadsarchief. Sommige delen dienen immers nog geïdentificeerd, herverpakt en in een elektronisch bestand ingevoerd te worden. U kan ook meewerken aan het inventariseren van de bouwvergunningen (1830–1976) die het stadsarchief bewaart. Ten derde kan u als vrijwilliger ook aan de slag bij de inventarisatie van het verenigingsarchief.

Voelt u zich aangesproken en denkt u de geschikte persoon te zijn om als archiefvrijwilliger aan de slag te gaan, contacteer ons dan snel, zodat wij samen met u kunnen bekijken welk project bij uw interesse past. Ook met vragen of bedenkingen kunt u steeds bij ons terecht.

marika.ceunen@leuven.be

praktische informatie

www.leuven.be/salsa
salsa@leuven.be

Salsa! vzw
 Samen Actief voor het Leuvens StadsArchief!

Maatschappelijke zetel

Stadsarchief Leuven,
 Rijschoolstraat 4/001
 3000 Leuven

Bestuursleden

Jules Audiens, Marc Carnier (penningmeester),
 Mich De Winter, Gustaaf Janssens (voorzitter),
 Hendrik Ollivier (secretaris), Sabrina Keyaerts

U kan lid worden van Salsa! vzw

door overschrijving van
 € 15 (voor gewone leden) of
 € 30 (voor steunende leden)
 op volgend rekeningnummer:
 IBAN BE93 068-2420772-67
 Dit lidgeld omvat de driemaandelijkse nieuwsbrief,
 mogelijkheid tot aankopen van de eigen
 publicaties en gratis
 toegang tot de activiteiten van de vriendenkring.

Stadsarchief Leuven

Rijschoolstraat 4/001
 3000 Leuven
 T 016 30 08 69
 F 016 23 40 06
 E archief@leuven.be

Openingsuren leeszaal

Dinsdag, woensdag: 9.00 tot 13.00 u
 Donderdag: 9.00 tot 19.00 u
 Vrijdag: 9.00 tot 13.00 u

Salsa!.doc

COLOFON

is een driemaandelijkse nieuwsbrief,
 uitgegeven door Salsa! vzw,
 de Vriendenkring van
 het Leuvens Stadsarchief.
 Het abonnement is inbegrepen
 in de lidmaatschapsbijdrage voor de vzw.

Redactie

Marc Carnier,
 Marika Ceunen,
 Gustaaf Janssens

Redactieadres

Stadsarchief Leuven

Verantwoordelijke uitgever

Gustaaf Janssens
 Maria-Theresiastraat 87 | 3000 Leuven

Foto's

Marika Ceunen,
 Eric Dewaersegger,
 Stadsarchief Leuven,
 Pieter Baert

Druk en vormgeving
 Drukkerij Leën | Hasselt

Activiteiten van Salsa! vzw

Nieuwjaarsreceptie: 26 januari 2013

Ook in 2013 nodigt het stadsarchief de leden van haar vriendenkring graag uit om samen te toosten op een nieuw en hopelijk probleemloos archiefjaar. Dit keer wil het stadsarchief haar nieuwjaarsreceptie combineren met een rondleiding in het nieuwe archiefdepot en met een lezing 'Fragmenten van een werkweek'. Regelmatig constateren we dat onze leden nogal wat vragen hebben over de werking van het stadsarchief en dat ze niet goed weten hoe archivariissen hun dagen invullen. Met deze lezing willen dan ook graag vertellen hoe gevarieerd en intensief de werkweek van het archiefpersoneel kan zijn.

We er bij wil zijn op 26 januari 2013 om 11.00 uur in de leeszaal van het stadsarchief geeft best even een seintje via mail (archief@leuven.be) of telefonisch op het nummer 016 30 08 69.